

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d' Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS

ADMINISTRACIÓ y REDACIÓ: Llibrería Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de BARCELONA cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

INAUGURACIÓ DE LA TEMPORADA (PER M. MOLINÉ)

Veyam qui comensará á fer galls, si la *contralt* ó la *tiple*

L' OBERTURA DE LAS CORTS

I las Corts nomenadas de la nació fossen fillas directas de la nació mateixa y engendradas pèl sufragi universal exercit en tota sa puresa, 'l dia de la seva obertura seria pèl país jorn de goig y d'esperansa.

¿Qué més hermós, en efecte, que la reunió dels representants d'l poble, intérpretes fids dels de las sévas aspiracions y mantenedors integros dels séus intereso cridats a congrés pera discutir y votar las disposicions més convenientes a las necessitats públicas?

La lley ha volgut que las Corts siguessin aixó. Pera que ho fossen ha sostingut Espanya un sigle enter de lluytas sangrentas y de sacrificis inmensos, y no obstant, la impura práctica dista inmensament del principi generós que deuria informar lo sistema parlamentari.

No hi ha exemple encare de unas Corts independents per complert, ministerials exclusivament del país. Totas, al reunir-se, ostentan com á forsa principal una majoria considerable, senyalada ab la marca de fábrica del govern que ha intervingut més ó menos descaradament en la seva elecció.

Quan mana en Cánovas, la majoria resulta canovista; quan mana en Sagasta, sagastina. Que manés el Moró Mussa, y seria mahometana.

Lo cas de un govern disposat á acómodar la seva conducta á las decisions de unas Corts lliures é independents, no s' ha vist encare. Lo que veyém sempre es lo cas contrari, ó sigan Corts sumissas y dócils á las exigencias del poder, inclinadas á satisfacer totas las necessitats y capritjos dels ministres, y á cubrir y legalisar tots los séus errors.

Las parets del Congrés son molt groixudas: lo país queda á fora y 'l govern es á dintre sempre. Aquest es lo fet, y aquest fet no pot ser més lamentable.

¿Quánts y quántes ciutadans, al ferse cárrech de la verdadera realitat de las cosas, renegan del sistema parlamentari, atribuhintli tots los mals que sols als homes que n' abusan correspon la responsabilitat!

Y no obstant, aquests que lamentan los mals existents y no s' aplican poch ni molt á remediarnos, poden ser culpables, en gran part, de l' agravació de aquests mals mateixos. que afigeixen á tota la nació.

¿Podrian los governs multiplicar los séus medis de corrupció, si 'ls ciutadans, fentse dignes del nom que ostentan, s' empenyessen en imposar sa voluntat soberana!

Sols á favor del fastidi dels uns y de la indiferencia dels altres, prosperan aqueixas banderías que 'ns aniquilan y 'ns empobreixen: sols á favor del escepticisme de una gran part de la nació, campan y 's xalan los partits organissats pera gosar l' us de fruyt del poder, los quals se passan de ma en ma á la nació, com si sigüés una pilota.

¿Per qué no s' ha de generalisar l' exemple qu' en las últimas eleccions varen donar Madrit, Barcelona y Valencia? ¿Per qué no ha de venir un dia en que tothom, al acudir á las urnas, contrarresti vigorosamente la influencia pernicioosa dels mals governants? ¿Per qué no han de ser las Corts la representació genuina y augusta de la soberanía del país?

Las Corts actuals, de totas maneras tenen grans debers que cumplir: prompte veurém com se 'n surten.

Los fusionistas han contret lo compromís formal de saldar los presupuestos sense déficit y de introduhir grans economías en los serveys públichs.

Fins ara l' extinció del déficit no hi ha exemple de un sol govern que no l' haja promesa. No hi ha ministre tampoch que no haja presentat los presupuestos equilibrats sobre 'l paper; pero després ha vingut la realitat á demostrar la eternitat de aquesta gran rífada. ¿Pará lo mateix lo partit fusionista?

Dias enrera no 's parlava sino d' economías. Los ministres retallavan lo presupost de son respectiu

ministeri, castigant los gastos petits, deixant los grossos. Tots volian estalviar lo xocolate del lloro.

Mentres tant en Gamazo cridava á ensenyar butxacas.

Y 'ls contribuyents, temerosos dels disgustos á que dona lloch la plaga de las investigacions, tal com á Espanya solen practicar-se, acudian á las Administracions de Hisenda á manifestar la seva riquesa. Entre dos mals optavan pel menor. Passavan per tot, menos per tenir que barallarse ab los ditxosos investigadors, que han rebut del ministre una especie de patent de corso perz dedicarse á armar bronquina á tot ciutadà que posseheixi quatre quartos.

Aquest raig de riquesa manifestada soptadament produhirá un considerable augment en las contribucions.

Y ara diuhen ja 'ls homes de la fusió ab tota frescura:

—Senyors: no 'ns trenquém ja més lo cap buscant economías. No imposém ja més sacrificis als que cobran tota vegada que 'ls que pagan ells mateixos se 'ls imposan. Los béns s' han dirigit per si sols al escorxadador. La llimona encare raja. Acabém-la d' exprime.

¿Autorissaran las Corts la imposició de aquest últim sacrifici als pobres contribuyents?

Los diputats monárquichs, sense distinció, dirán que tot marxa ricament. Los conservadors aprobarán sense escrupuls la política económica del govern, per la part qu' en la cullita 'ls puga tocar un dia.

Y aixó será tot lo que farán los monárquichs pera curar los mals del país: aplicarli una nova sangria y deixarli oberta.

**

Pero á las Corts no hi ha sols diputats monárquichs. Prescindint de la minoria possibilista qu' hem de veure cap á quin cantó 's decanta, encare que á parlar ab franquesa, molt poch s' ha de confiar en la seva virtut després de las botxornosas concomitancias electorals ab lo govern, á las quals molts dels possibilistas deuenen l' acta, fora de aquesta minoria, hi ha la agrupació franca y genuinament republicana, y d' ella hem d' esperar alts y nobles exemples de integritat y de patriotisme.

Ab sols lo lema de unió republicana va produhirse un gran despertament en l' opinió de las primeras capitals d' Espanya. Milers de ciutadans senten la necessitat de aqueixa unió y l' obligació d' emprendre una vida activa é incansable en pró dels ideals republicans.

Triunfos materials en la vida parlamentaria de las Corts, ahont los vots tenen major eficacia que las bonas rahóns, poch podran alcansarne desde 'l punt que apenas suman lo deu per cent de la forsa efectiva total del Congrés de diputats. Pero en cambi tant la seva paraula com los séus exemples, repercutint en en la conciencia pública, poden produhir bens inmensos, vigorisar iniciativas poderosas, alentar á l' esperit públich y obligar als governants á fer bondat, ó caure de una vegada, ells y lo que representan, ená tre 'l general descrédit, ab aplauso del país, cada di més afamat de regeneració y més sedent de justicia.

P. K.

GLI DUE ILLUSTRE RIVALI

¡Aixís m' ageadan los homes!
¡Aixís tots deurian ser!
¡Si l' un terne, terne l' altre;
si l' un tiesso, l' altre més!

CÓRTS NOVAS

5 d' Abril

—¡Ah!... Aquest cop va de debó. Las Corts que d' obrirse acaban, no seguirán lo camí que han seguit totas las altras. Diputats y senadors, venim plens d' ideas sanas, y resollts á treballar pel bé de la nostra patria. S' han de rompre 'ls mollos vells, s' han d' obrir vias mes amplias, s' ha de donar lliure pas á las corrents democráticas. ¡Que 'n tenim de pensaments! ¡que 'n farem de cosas magnas! Espanya 's vá á convertir en una moderna Xaurá: l' agricultura, l' comerç, la industria... ¡quina apretada s' hi donara á tot aixó ab nostre esfors entussiasia! Espanyols: vostre benar toca al fi á marxas forçadas: tinguéu confiança en las Córts que avuy comensan sa tasca.

**

D' Abril á Juny

—La conducta del govern es inicua, abominable.
—Lo govern no ha pensat may donar gust als que l' atacan.
—Proposo un vot de censura.
—Jo demano la paraula.
—Jo la he demanada avants.
—¡Tinguin un xiquet de calma!

—Val més que 'n tingui vosté.
 —¡A mi no 'm dona la gana.
 —¡Fora aquest interruptor!
 —¡Fora 'l senyor que ara parla!
 —¡Ordre!—¡Silenci!—¡A votar!
 —¡Anéu a votá a la plassa!
 Y aixís se malgasta 'l temps en discussions xavacanas, y aixís se van pronunciant discursos interminables. Las lleys que se 'ns han promés quedan del tot olvidadas, y del palau de las Córts sols cauhen damunt nosaltres un feix de contribucions y un diluvi de paraulas.

15 de Juliol

—Fa moltíssima calor: diu que 'l termómetro marca vintivuyt ó trenta graus y aixó casi es marcar massa. Al Senat no hi ha ningú, al Congrés no mes las ratas...
 ¿Per qué 'ns hem d' está a Madrid suhant com uns pobres diables, quan al nord diuhen que hi fa una fresqueta qu' encanta? Deixém las nostras qüestions per un'altra temporada, y aném sen á pendre banys a San Sebastián ó a Fransa.
 ¿No li sembla bé al govern? —Lo govern sols vol complaure als senyors legisladors.
 ¿No diuhen basta?... Donchs basta.— Y ab santa tranquilidat tancan las Corts soberanas, y la misera nació que tant en ellas confiava se queda ab un pam de nas y lliasant gемеchs de gana.

C. GUMÁ.

DESPEDIDA

Lo tren está a punt de marxar. Las comissions omplan l' andén de la estació y 'l novell diputat no s' entén de feyna apretant mans, contestant saludos y escoltant discursets y frases de despedida.
 —Senyor diputat—diu lo president del gremi de fabricants:— quan sigui a Madrid no s' olvidi de nosaltres. Tingui present que la industria está agnizant y que si vosté no 'ns dona la má, aquest poble s' arruina sense remisió.

Lo diputat belluga 'l cap en senyal d' assentiment y 's tomba pera atendre á un' altre comissionat que parla:

—Nosaltres som los representants de l' agricultura y contém ab lo seu apoyo pera surtir de la afflictiva situació en que 'ns trobém. Necessitém la protecció del govern; ens faltan canals, camins, medis materials... Vosté pot lograr que tot aixó se 'ns concedeixi.

¿Veritat, senyor diputat, que podém contarhi? Responent ab una afectuosa rialleta que ompla de satisfacció á l' agricultura, lo diputat se disposa á escoltar la veu de la comissió de propietaris.

—Esperém—diuhen aquests—que tan bon punt arribi á Madrid s' apressurará á reclamar una rebaixa en las contribucions que paguem. Perque si aixó continuava gayre temps aixís, no 'ns quedaria altre remey que abandonar las nostras fincas y deixar que 'l govern se las vengues ó 'n fes lo que li dongués la gana.

Avants de que 'l diputat tinga lloch per contestar, l' alcalde del poble pren la paraula, sense que ningú li dongui.

—Lo primer que vosté ha de fer—li diu—es obtenir una subvenció pera reedificar la iglesia y comprar un parell de campanas novas. Després, recordis de la font que necessitém á la plassa y del pont que 'ns convé al cap de la vila.

Y seguint per aquest tenor, todas las personalitats del districte demanan al diputat una cosa ó altra, exigintli nous compromisos ó refrescantli promesas qu' ell no recorda haver fet may.

Es un foch granejat de súplicas y peticions.
 —Pensi ab l' estanch que 'm te promés.
 —No s' olvidi de ferme alsar l' embarch que pesa sobre las mévas terras.

—Recordis de buscar me una colocació pel noy,
 —Tingui present que 'l meu ha de ser curt de talla quan entri á la quinta.

Entre tant sona la campana de la estació. Tots los passatjers han pujat ja al tren, menos lo diputat.

—Si vol fer lo favor—li diu lo conductor, trayentse respetuosament la gorra—aném á marxar.

—Al moment.
 Novas apretadas de mans y repetició rápida de las mateixas recomendacions.

—Alló del noy.
 —Lo pont del cap de la vila.
 —Que 'ns rebaixin las contribucions.

—Sobre tot l' estanch...
 Lo diputat se desfá de tots aquells brassos y mans de la millor manera possible, y entra en lo seu wagó.

Lo conductor tanca la portella y aprofitant los curts instantes que quedan, lo diputat treu lo cap per la finestra y dirigintse á la multitud que, apilotada, espera encare davant del cotxe, diu ab veu clara y serena:

—Senyors: tinch una verdadera satisfacció en despedirme de vostés, á qui no coneca ni sisquiera per servirlos.

Moviment de sorpresa en la concurrencia.

—Ni per servirlos—repeteix lo diputat aixecant més la veu—perque, ¿a sant de qué 'ls haig de servir? ¿qué han fet vostés per mi? ¿quins favors ó consideracions dech agrahirlos?

—L' hem fet diputat—salta l' alcalde.

—S' equivoca—respón l' orador ab molta sorna—no me 'n han fet. M' han venut l' acta, pagantne lo que me 'n han demanat y per lo tant no 'ls dech res absolutament.

—Vostés—anyadeix—no tenen diputat, no tenen representant, no tenen res. Jo no represento altra cosa que 'ls diners que 'm costa la investidura de legislador. Hem fet un tracte: vostés han demanat, jo hi pagat: estém en paus. Quan vulgan tenir representant de debó que 's cuydi dels interessos del poble, vótinlo de franch y llavors podrán exigirli tot lo que d' ell necessitin... He dit.

Lo diputat s' assenta y al mateix temps lo tren se posa en marxa.

Cap dels personatjes del poble gosa á obrir la boca; ningú diu res.

Unicament la máquina, donant probas de tenir més discreció que las personas, se posa á xiular.

Es un xiulet llarch, estrident, interminable.

N' hi ha per tothom: pel diputat y pel poble.

A. MARCH.

UN DIPUTAT ELECTE

Deus sacrificar tos interessos als de la patria.—(Máxima d'un legislador romá y que practican al peu de la lletra tots los politichs d' avuy.

Si coneixen á don Pau ja sabrán que gosa fama entre 'ls estranys y entre amichs de sé un pillastre de marca.

Negociant com cap més sab explotar la desgracia, deix' diners al vint per cent y encausa als que no li pagan.

Té carrera d' advocat, la feyna may li fá falta, que á tothom dona rahó á cambi de darli plata.

Temps endarrera, don Pau ser diputat vá empenyarse; diu que al poble salvará si 'l poble li dona l' acta.

De sacrificis n' ha fet fins pel pare y per la mare, lo que proba ha d' estimar al poble que avuy l' aclama.

Comensin donchs per contar que va fer la propaganda, pagant los vots á vint rals y dant á tothom dinadas.

Al visitá á sos prohoms, á cada hu vá encarregarne, que 'l pagés que no 'l votés li prengués terras y casa.

Va encarregá als capelláns qu' entre sas ovelas mansas diguessen que tal senyor la relligió defensava.

Y per fi, 's vá assegurar que més d' un borrego alcalde si la derrota 's vejes, fés alguna tupinada.

Avuy D. Pau ja elegit á ocupar son lloch ja marxa, pregunteuli per que hi vá y diu: «Per salvar la Patria.»

Per ella deix ben content la pau y ditxa de casa, de la familia 'ls plahers y de son bufet las gangas.

Loor, loor á Don Pau que aixís sab sacrificar se pel bé de sos electors... després d' haverlos dat paga!

Homes com Don Pau, lectors, tothom creu que no n' hi ha gaires; y tants, y tants com n' hi há! los més clars solen tocar se.

Per xó á Espanya anem tan bé, per xó 'ls politichs cap-padres, se moren tots ells de fam y 'l poble está en la abundancia.

JOSEPH ALADERN.

RIQUESA OCULTA

'Tota vegada qu' en Gamazo no 's limita sols á nomenar investigadors, que á imitació dels gossos llebrers, vajan rastrejant las pessas de cassa, que poden aumentar las provisiones del rebost nacional, sino que reconeix á tots los ciutadans lo dret de denunciar la riqueza oculta que 'ls citats investigadors no vegin ó no vulgan descubrir, aquí 'm tenen á mi resolt á fer us de aquest dret públich, esperant ab la má parada, que

se 'm satisfassa 'l tant per cent, que per la méva de nuncia 'm correspon.

Ja veurán, estimats lectors, com de aquesta feta 'm faig mes rich que 'l mateix Girona, si 'l govern cumpleix y no fa 'l maula.

Hi ha á Espanya una gran massa de riqueza oculta que jo, desde ara estich disposat á declarar, caygui qui caygui.

Es una riqueza inmensa que salta á la vista de tothom y que no obstant permanece amagada, sense contribuir lo mes minim, á las cargas del Estat, sense que figuri en cap de las tarifas de inmuebles ni de subsidis, y aixó que te 'l doble carácter de propietat urbana y d' establiment industrial, tan en actiu servey, que fins treballa 'ls dias de festa.

Succeheix ab aquesta riqueza que tothom la veu y ningú 's recorda de delatarla.

No anirán á una sola població de la Península, per petita que siga, que no posseheixi un establiment de aquest género. Algunas ne tenen dos ó mes. Barcelona 'n conta mes de un centenar, y cada dia se 'n construeixen de nous.

L' edifici generalment es tan suntuós que fins fa la pols á tots los demés del poble. Mirada qualsevol població de lluny, lo primer que salta á la vista es aquest edifici que no paga res y lo primer que sent, desde gran distancia, es lo só de la campana més estrepitós mil vegadas que 'l de las esquellas que figuran en las fábricas mes colossals.

Y á pesar de tot, ningú 's cuyda d'amillarar aquesta propietat, ni de matricular aquesta industria.

Las parets de las fábricas dedicadas á la elaboració de tal ó qual manufactura son generalment de mahó; en cambi en la majoria dels edificis á que 'm refereixo son de pedra picada. Las finestras de las fabricas tenen vidres ordineris dels més baratos; en cambi 'ls vidres dels finestrals de aquests edificis, solen ser de colors y de un gust artístich depurat. En las fábricas, que treballan de nit, crema 'l gas ó 'l petróleo ó brilla la llum eléctrica; en cambi en los edificis citats, fins de dia hi creman ciris de cera, per ser aquesta l' iluminació més costosa...

Al arribar aquí ja sabrán á quina classe d' edificis me refereixo: á las iglesias.

Si, senyors: justa la fusta.

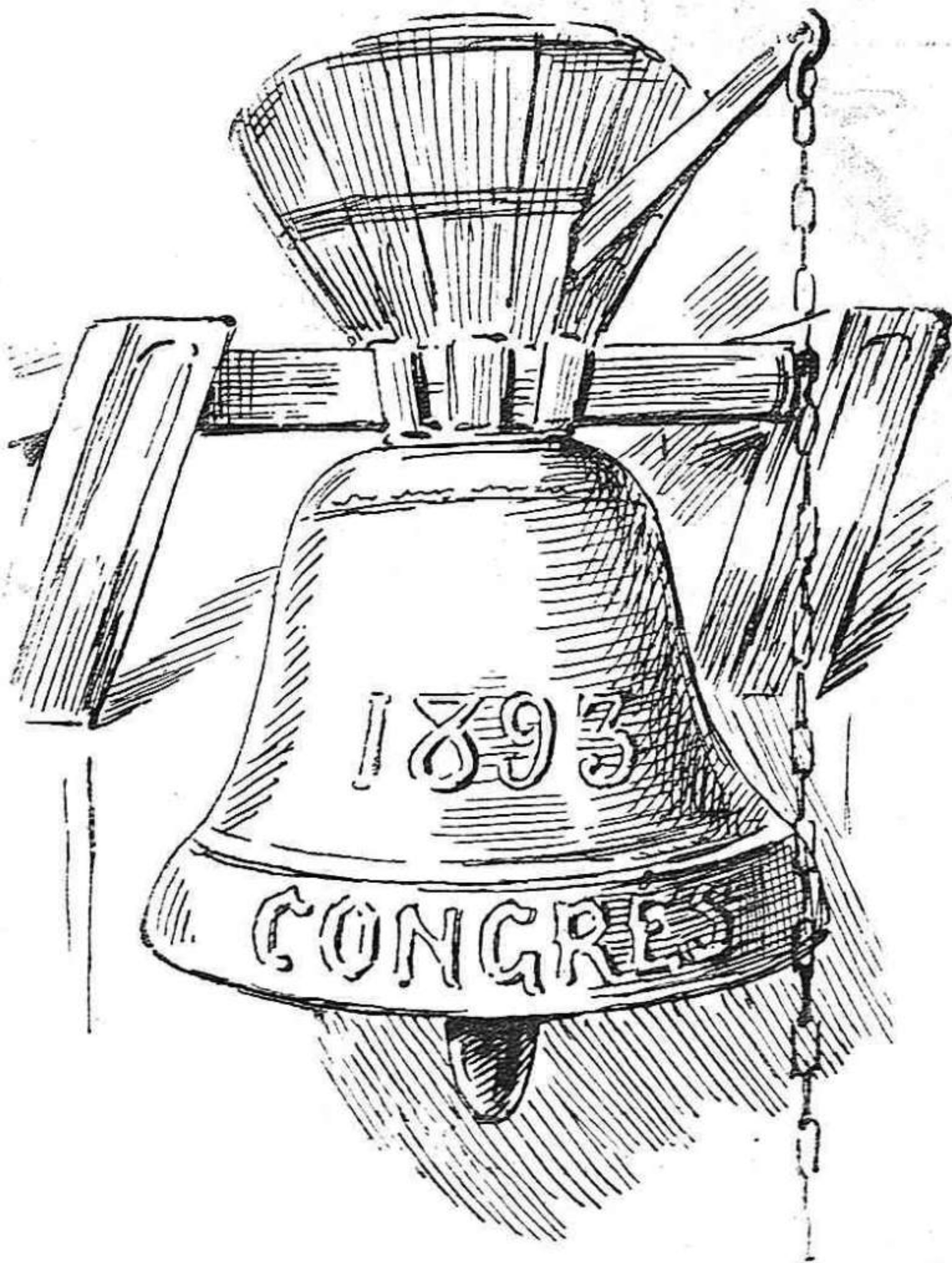
**

¿Volen major riqueza que la que representan todas las iglesias existents á Espanya?

Pel cap baix calculo que bé n' hi haurá doscentas mil, desde la catedral suntuosa al humil santuari. Quan s' haja fet l' amillament sabrem lo número exacte.

Partint de la base de las doscentas mil y suposant que per territorial paga cada una d' ellas 250 pessetas y 250 més per subsidi industrial, unas ab otras, tin-

UNA ECONOMÍA

Atenent á qu' en la próxima legislatura del Congrés podrian trenarse molts campanetas, sembla que hi posarán una campana grossa, per sortirne de una vegada.

drem que l'Estat pot recaudar per aquest sol concepte una suma anual de 100 milions de pessetas.

Ningú dirà que aquest tipu contribuïu siga massa carregat. Cinquanta duros l'any la paga qualsevol propietari de mala mort, per una casa o per una finca rústica, ab la circumstancia especial de que de la casa a cada punt se n'hi van els inquilinos, mentres que ls sants de las iglesias, no desocupan may; y ab la circumstancia especial també de que en una finca rústica son més las cullitas que s'perden que no las que se salvan, mentres qu' en la vinya del Senyor, no hi apedrega may, ni s'fica l'mildew, ni la filoxera.

O sino diguin si l'propietari de una casa que pagui 50 duros anuals de contribució o l'industrial de qualsevol ofici que contribuïu també ab una quota de 30 duros, poden viure gayre regaladament si no s'espavilan buscantselas per un altre costat. Y en cambi, ab la administració de qualsevol iglesia, hi viuen desahogadament lo rector, los vicaris, la majordona, los nebots y las nebotas y tota la cañia de parents y servidores, que s'xaian a la sombra de la santa religió.

Y ja no parlo de las iglesias grans y de las catedrals que contan ab bisbes, canonjes, beneficiats, acólits y sagristans en gran número. Lo dia que s'fassa una bona estadística, se veurá fins abont arriban las utilitats materials de aquesta industria privilegiada.

Además s'ha de tenir en compte que aixis com al sastre que ven panyo, li fan pagar dugas matriculas y al fabricant que te magatzem dugas mes, y al editor com en Lopez, quatre, una com a libretre, un'altra com a editor y dugas més pels dos periódichs setmanals que publica, de la mateixa manera crech jo que s'ha de imposar contribució per cada un dels serveys qu' en la iglesia s'prestan, ja que no es lo mateix un enterro que un casament, ni te res que veure l'pas de las bassinas ab lo lloguer de las cadiras.

Ja veuen quina font de ingresos mes considerable! Y per mi que formulo la denuncia quina ganga mes inmensa, aixis que se m'pagui l'tant per cent de la multa que m'correspon com a denunciador!

Y ara acabaré dibent que sent catòlica, com asseguran, la inmensa majoria dels espanyols, y sent, com es, una maxima evangélica, la obligació de donar al César lo qu' es del César, tothom ha de veure ab gust, que la inmensa riqueza de la Iglesia, contribuïuixi deguda y proporcionalment, a las cargas del Estat.

¿No diuen los capellans que la salvació ns ha de venir del Cel?

Donchs que donguin l'exemple; que comensin per esquitxar la part de contribució que ls toca, y tal ve gada tindran rahó.

P. DEL O.

L' disordre las Corts, mesos enrrera, en Salmerón va dir l' última paraula, donant un enruissia crit de «Viva la República!»

Al reunir-se las Corts actuals en sessió preparatoria, en Salmerón ha dit las paraulas primeras, protestant contra l' jurament que s' exigeix als diputats de la nació.

«Los electors republicans—ha dit—han votat als diputats del seu partit, perque treballin sense descans per l' adveniment de la República, y no per cap altra cosa.»

Molt ben dit. Senyors monárquichs: no olvidin la nostra oració quotidiana: «República sempre, ara y en la hora de la nostra mort, Amén Jesús.»

Los republicans de Vich han celebrat un dia de camp en número de més de 600. Aquest fet demostra l' gran desenvollop qu' adquireixen las ideas, que ab molta honra professem.

Fins en la plana de Vich, abont reyna sempre una sahó tan levitica, germinan las llevors de la democracia republicana.

Está molt bé que s' busqui la riqueza oculta. Es de lley que s' obligui a tots los espanyols a contribuir a proporció ab los seus medis al sosteniment de las cargas del Estat.

Però lo molt qu' estava amagat sense contribuir ó contribuïuix insuficientment, y qu' en l' actualitat s' está descubrint ¿no hauria de servir per compensar als pobres contribuents que pagavan més de lo que devian?

En cap més nació del mon están gravadas la propietat y la industria ab tipos tan elevats com a Espanya. La elevació de aquests tipos era la causa principal de las ocultacions y del desordre. De manera que ls contribuents de bona fe haurian de beneficiar los fruits de la equitat en la tributació.

Aixó seria de justicia.

Alguns Diputats que faran una visita a las Corts.—(Per APELES MESTRES).

Per extendres sobre las carreteras

Per dur la contraria al Govern

Per rehabilitar lo ram de guerra

Per... aixó de... la escala alcohólica

Per certis punts de la industria

Per l' ensenyansa

Per descubrir la riqueza oculta

Per questions de marina, res més que de marina

Per fer la guitza als inglesos

Desgraciadament, los governants sembla que més que per la justicia, están per la codicia. Però la codicia romp lo sach.

Passan fins ara de 500,000 las fincas embargadas per falta de pago de la contribució. Mitj milió de propietaris despossehits, quan encare no s' havia invitat als contribuents a fer manifestació de la riqueza que tenían oculta.

¿Quina riqueza seria la de aquests contribuents, que no podent ni pagar la contribució, segons los antics tipos, varen deixar la seva pobresa en las grapas de un govern insaciable?

De aquests infelissos ningú se n' recorda.

¿Es cert que al govern li ha agafat una gran dosis de canguelo?

Qualsevol ho diria al veure la por que li fan las próximas eleccions municipals que, segons prescripció de la lley, han de celebrarse durant la primera quinzena de Maig.

Recelant que las eleccions aqueixas li serán desfavorables, fins ha tractat de sospéndrelas, ab l' excusa

d' estar pendent de aprobació un nou projecte de lley municipal.

Diuen que qui s' está ofegant es capás de arrapar-se a una barra de ferro ruent.

Per fortuna, l' aplassament de las eleccions municipals, ha de ser objecte de una lley votada en Corts.

Y ja desde que ha comensat a parlarse de aquest assumpto, la minoria republicana s' ha mostrat resolta a no consentir aquesta transgressió legal, mal tinga de apelar fins al obstructionisme.

Será necessari, donchs, que l' govern, ab por ó sense por, no se separi del camí recte. Cumpletxis la lley, y caygui qui caygui.

En lo discurs de la Corona, no s' diu una paraula de la rebaixa de la llista civil.

Dono aquesta noticia pera satisfacció dels contribuents que han acudit a declarar la riqueza que posseïxen, acceptant aixis un augment en las quotas contributivas.

Crech que tots els reventaran de gust, al considerar qu' Espanya pot donarse l' luxu de viure consti-

tuhida en tot l' esplendor propi de las instituciones monárquicas.

En Castelar diu que no vol enrahonar; pero la veritat es que no passa una semana sense dir alguna cosa, digna de consignarse.

Parlant a Huelva aquest dia, desde dalt de un balcó, va pronunciar las següents paraulas:

«Por hoy solo diré que, pese a los que de la realidad se apartan, el presupuesto de la paz será un hecho, y con él consolidaremos la estabilidad del régimen liberal que disfrutamos.»

Es a dir: l' última fórmula possibilista consisteix en consolidar lo régimen monárquich que disfrutem... ó que disfrutan los possibilistas que s' deixan encasillar. De la República ja no se n' parla.

¿Endavant las hatxas, que si algú no hi veu no será per falta de llum, sino perque té la desgracia de ser cego!

En las próximas eleccions municipals son molts los punts d' Espanya en que fusionistas y conservadors se disponen a lluytar units en contra dels republicans.

Serveixi aixó de avis als possibilistas castelarins.

¿Tornaran a fer la segona edició de las eleccions de diputats a Corts? ¿Presentantse l' unió monárquica en front de la unió republicana, se n' aniran ab la primera pera combatre a la segona?

«Llavoras, que s' hi quedin de una vegada y bon profit els fassa.»

Una economia que ha decretat lo ministre de Foment: la supressió immediata de mil peons caminers.

Ministres, ex-ministres, bisbes, generals, almirants y tota la manada dels peixos grossos, que aletejan engullint pels mars del presupost, tots aquests poden estar ben tranquils, ningú ha pensat may en rebaxarlos ni un céntim en l' assignació que percibeixen.

En cambi, ls peons caminers que regan la pols de las carreteras, ab la suor del seu front, aquests han de pagar la festa.

Ara vaig comprenent que aixó deu ser lo presupost de la pau, tal com l' entenen los fusionistas.

Als magnats es imposible mortificarlos, perque s' hi tornan. Los peixos grossos mossegan.

En cambi, ls pobres peons caminers sucumbiran sense exhalar una queixa, y si l' exhalan, ningú ls sentirá.

Y en premi de haverse sacrificat en aras del presupost de la pau, trobaran la pau de la sepultura.

La Societat laica Guttemberg, celebrará diumenge, a las nou del mati, en lo Saló del Sigle, Rambla de Catalunya, un meeting de propaganda en pro de la libertat de pensament y de la instrucció laica.

CARTAS DE FORA.—Lo dia de Pasqua los Srs. Rius, Corona y Claremunt feren una excursió a Capelades, abont donaren una sessió de propaganda en pró de la unió dels rabassers y en favor de las ideas republicanas.—Los propagandistas sigueren rebuts ab molt entusiasme, recorren los carrers una numerosa comitiva de la qual formavan part las banderas del Comité y del Centro Federal, dos collas de caramellas y una orquesta que durant lo trajecte tocá la Marsellesa.—La sessió sigué notable, tan per las ideas que s' vertiren, com per la numerosissima concurrencia que ompli la sala, aplaudint als oradors ab gran entusiasme.

L' home negre que l' ensotanat de Matadepera va portar a dit poble, ab una vegada de predicar ja n' ha tingut prou, puig al veure la escasa concurrencia y poca voluntat que demostraren los assistents al sermó, s' esbravá dibent que l' poble de Matadepera no tenia civilització. Si tan desitj' tenia de insultar a aquells honrats vehins, cap necessitat tenia d' emprendre l' viatge.

Las surtidas de tó del rector de Vil·la Alta no tenen fi ni compte. Apenas possessionat del càrrech, lo primer que va fer sigué contar als homes quan surtian de missa, tal com los pastors contan las ovel·las a la sortida del corral.—Lo dijous sant, enfutimat per la poca concurrencia que assistí a la professó, pujá al cubell, per fer una bona punteria, y las emorenqué contra un grup situat davant de la porta de la iglesia guardant ordre y silenci, traclantlos de plagas que s' burlavan de qui va derramar la sanch per ells.—«Senyor—exclamá—si es voluntat vostra, caygui la vostra sanch sobre d' ells.» Després de aquest impetu continuá durant tres ó quatre minuts més lo sermó, fins que pujantli de nou los fums al front, digué: «Germans, no puch continuar; ja sé que se n' parlará, ja ho sé; pero l' gènit no m' ho permet.» Y tot baixant del cubell, cridava com un enèrgico: «Si, si: la sanch de Deu caurá sobre aquest poble.»—Lo poble va coronar quest sermó furios ab una xulada de primera.

Mossén Cordills de La Bisbal del Panadés va engrandint lo catàlech de la seva celebritat. Sobre la qüestió dels 400 duros que un pobre pare al morir deixá als seus fills de paraula, de qual fet s' ocupá LA CAMPANA, digué mossén Cordills desde l' púlpit que ja ls tenia distribuïts per dirne missas, afegint que no cal que aquella gent fassin cap pas per cobrarlos, «si m' citan davant del jutje—digue—no compareixeré, perque aquests son secrets del meu ministeri, en los quals los tribunals civils no hi tenen res que veure.»—Y no content mossén Cordills ab la bossa del pare, ara encare exigeix dels fills los crescuts gastos del funeral.

No té prou ab la carn y vol rosegat los ossos. Y vaix un'altra hasanyia. Al anar a prestar ausilis a un moribundo que fa pochos dias deixá d' existir, li digué que si no li pagava un cens anticó que devia a la Iglesia feya temps, no l' podia absoldre. Lo malalt, que a pesar dels seus 80 anys era molt despreocupat, li digué que per consell de mossén Jaume, son antecessor, va redimir aquest cens entenentse ab la Hisenda, possehint documents legals que aixis ho acreditan. Mossén Cordills, crispant los punys y ab los ulls fora del cap digué que no l' podia absoldre, qu' estava condemnat y que ls dimonis ja l' esperavan.—Lo moribundo, desitjós de reconciliar-se ab Deu, enviá a buscar al vicari; pero mossén Cordills digué al propi: «Lo vicari va coix y no hi pot anar.—Per últim hi enviá l' sagristá, qu' era amich del malalt, y ab las sevas trasas y manyas y retrayentli la mort y valentse de l' amistat que ab ell tenia, lográ ferli esquitxar los quarros, després de lo qual sigué absolt y lliurat del infern per lo celeberrim mossén Cordills.

L' autor de la carta que ns relata uns fets tan graves pregunta si las lleys prohibeixen terminantment als capellans exigir comptes de interessos als moribundos. En aquest punt creyem nosaltres que la intervenció dels tribunals de justicia es necessaria, ja que s' tracta de un abús tan monstruós y repugnant. ¿Ne té prou ab aquesta denuncia l' jutje de instrucció de Vilafranca del Panadés?

IA PRESIDII

OM a París.

Agents de policia arriban en un cotxe de passa a la porta de la «Conserjeria y demanan pel director.

«De part de l' autoritat, ens entregaré a M. Baihaut: aquí están los documents legals!»

Lo director examina l' auto, los agents firman lo recibo ni més ni menos que si s' tractes de la entrega d' un objecte, y M. Baihaut surt del calabosso provisional abont estava depositat.

Ningú diu una paraula. Silenciosament pujan al cotxe. M. Baihaut entre ls dos polissóns, y l' carruatjé empren la marxa com lo convoy d' un enterro. Efectivament, un enterro es lo que va a realitzar-se: va a enterrarse un home, un ministre.

M. Baihaut, l'important personatge polític que fa alguns anys formava part del ministeri francès y que en sas mans tenia la palanca que removia 'ls alts interessos de la nació, condemnat avuy á conseqüència de las infamias del Panamá, va á ser sepultat en los calabossos d' un presidi.

Es negra nit. Lo cotxe arriba á la estació del cami de ferro d' Orleans y 'ls tres individus baixan del caruatje.

L' ex-ministre y un dels dos agents entran en la sala d' espera: l' altre va á comprar los bitllets.

En la sala hi ha regular concurrència. Algunes personas se fixan en M. Baihaut, que apoyat en lo llindar de la porta y ab una petita maleta als peus, son únich equipatge, procura fingir serenitat y passar desapercibut.

¿Qué deu pensar en aquells moments?

Tal vegada 's recorda dels seus triumpfs viatjes de ministre, dels dias en que sas partidas y sas arribadas eran un aconxeixement.

Llavors los ulls de la multitud se fixavan en ell ab enveja y respecte; los funcionaris públichs lo rodejavan; l' aureola del prestigi y de la consideració l'acompanyava per tot arreu.

Ara... va acompanyat de dos polissons: ara va á presidi.

L' agent torna ab los bitllets.

—Ja po tem pujar.—

La fúnebre y curta comitiva penetra en un departament reservat d' un cotxe de segona.

La locomotora xiula, las valvulas llensan una brava de vapor...

M. Baihaut sent omplerseli 'ls ulls de llágrimas: pensa ab sa esposa y ab sos fills... pero no gosa á dirho...

—¡Adéu, París!—es la seva única exclamació.

Ja 'l tren ha surtit de la gran capital: la nit es trista, la sombra ho cubreix tot.

Fent un esforç pera ofegar l' amargura que ompla la seva ànima, l' ex-ministre fuma y cambia algunas paraulas ab los seus guardians.

Lo tren camina, corra, vola...

M. Baihaut mira esferehit per la finestreta y va contant las estacions que passen...

¡E tan aprop Etampes!... Allí, allí hi ha 'l presidi, 'l ninxo hont han d' enterrarlo.

¡Juvisy!... Ja n' han passat una. ¡Qué curt será 'l viatge! L' ex-ministre voldria ja serhi... pero no voldria arribarhi may.

¡Brétigny!... Ja n' han passat dugas... D' aquí á Etampes s'ols hi ha mitj hora... ¡Mitj hora més y entrará á la presó!

¡Etampes!... Ja hi som.

A la estació hi ha ja 'l director del presidi que l' espera.

M. Baihaut baixa del vagó y ab las formalitats de rúbrica es entregat pels agents al jefe del correccional.

Pocas horas després, al fersé de dia, M. Baihaut, l' antich personatge públich, l' ex-ministre, l' home infuyent y poderós es rapat completament y vesteix lo trajo de presidari.

Avuy ja no es influent, ni té prestigi, ni es ex-ministre: avuy ni siquiera té nom.

M. Baihaut no 's diu ja Baihaut: en lo presidi d' Etampes no es mes que 'l número 71.

Aixó ha fet, aixó ha sapigut fer la honrada república francesa.

¿Quán una monarquia donará tant alts exemples de justícia y moralitat?

FANTASTICH.

DUGAS CARTAS

«Desde Caudellos».

Estimat Peret: Perdona si 't vinch ara a molestar per un assumpto que 'l poble n' está fins al punt de dalt; pero com que a n' aquest mon bonh consells no sobran may, he pensat avuy en tu y ab tu 'm vull aconsellar.

Y sense més digressions, puig no vull ferme pesat, á un reco deixo la palla y vaig desseguit al gra.

Ja sabs tu que 'ls que administran lo Gran Café Nacional d' aquest tan descuydat poble, son lo que 's diu quatre gats; y que á n' aquests representa per un cas desesperat, fent de pinxo de la casa, en Lloron Corassoual.

Lo Café, com tu no ignoras, lo poble lo va aixecar, y encare per sostenirlo cada vehi paga un tant.

De manera que, si 't fixas ab lo fin aquí exposat, resulta: que 'l poble es l' amo del Gran Café Nacional.

Donchs, bueno: has de sapiguer que 'ls que 'l administran fan lo que 'ls hi dona la gana: allo, ¡la gana real!

Que 'l poble gemega y crida, que 's queixa de que cad' any, per sostenir lo Café los pagos van aumentant; que van malament las terras, que 's aixafan los tractats, que 's que la cosa administran no fan r-s més que robar.

Qu' uns prenen las culleretas, qu' altres s' emportan un vas, que 's d' allí trossos de sucre, y hasta 'l cel-rás los d' allí.

Que tan sols lo poble paga, que 's fa pobre treballant, que mentres sobre ell s' engrèixan.

ell s' está morint de fam; que prometen y no donan, que tot es falsificat, que no expenen cap beguda sense esperit alemany; que 'ls mossos que han de servirnos y que 'ls vehins vam votar, per una série de trampas casi tots son cambia's.

Que... en fi, totas las queixas que 't puguis imaginar, es á cansat de donarlas lo poble noble y honrat.

Però res; los que administran lo Gran Café Nacional, ab una barra qu' espanta, cada any cobran lo seu tant; y lo pinxo de la casa, en Lloron Corassoual, fent la por, de nit y dia, ab un ganivet de pam.

Hi ha ademés de tot aixó dos tipos que m' he deixat, y que per lo que figuran bé mereixen punt y apart.

Un d'ells es lo Malaguenyo, home borni y mal carat; y l' altre es un tal Porreta, molt embuster y molt llarch.

Aquest parell de subjectes alternan en lo billar, es dir, que quan un lo deixa, l' altre ja l' está ocupant.

Y que 'n fan de xambonadas; y d' espiadas ¡si 'n fan!

No té pochets sets (pobre panyo! ¡Sembla tot fet de retalls!

Oh, y lo millor de la cosa, y que jo no he comprés may, es que per neul's que tirin sempre 'ls hi queda real.

En va lo poble s' exclama d' aquest modo de jugar, de que vol veure altres homes ab los tacos á las mans;

de que 'l mingo esta borros, de que 'l hui se va esquerdant, de que 'l dos es botarut, y de que 'l quix es mullat.

Es inútil; y si crida contra tanta iniquitat y en un moment per la forsa vol sos drets recuperar, surt lo pinxo de la casa, en Lloron Corassoual, fent la por, de nit y dia, ab un ganivet de pam.

Y aquí tens, estimat Pere, en quatre cops explicat lo que 'n aquest poble passa y que no pot més passar.

Esperant, donchs, no retardis ton consell sobre aquest cas, se despedeix fins á un altra ton amich:—Pau Encantat.

CONTESTACIÓ

Desde «El Remy».

Amich Pau: creure no puch lo que 'm demana ta ploma; y a pensar que no tens lluch, te diria que no ets home;

en fi, vaja, qu' ets un ruch. Contestarte greu me sab; y si la carta al llegi te tinch davant, tros de nap, jo t' asseguro de mi...

¡que 't tiro 'l tint pel cap!

¿Un parer vols, poca pena? ¿Consells m' estas demanant?

¡Per los claus de santa Elena! No 't posis al meu davant... ¡o 't rompo un os de l' esquena!

¿Lo cervell tens encetat ó 'l conservas dintre un pot? Obreu com jo nauria obrat ab tu, Pau: un bon garrot y endavant.—Pere Cremat.

Per las cópias, A. JULIA Pous.

OBRAS DE MISERICORDIA

OSTRAT al peu del confés y devotament contrit, en Llorens qu' era un jove de bons sentiments religiosos, pero molt aficionat al bello sexo, va anar abocant poquet á poch tot lo sach dels pecats que 'l duya plé á curull.

Al efecte, y per no equivocarse, anava seguint un per un los Manaments de la Lley de Déu y 'ls de l' Iglesia, y ho deya tot y ho cantava tot ab una claretat de paraula y ab una fixesa de ideas, qu' era la prenda més segura del seu arrepeniment.

Al acabar, pará en sech.

—¿Y res més?—li preguntá 'l confessor, ab franca benevolencia.

—A lo menos no 'm recordo de res més—respongué 'n Llorens.

—Permè im que li fassi una mica de memoria, ja que seria sensible que per un olvit involuntari, la seva confessió no sigués complerta. Vaig á ferli una pregunta: ¿Li agradan las donas?

—¡Moltíssim!—exclamá 'l penitent, ex abundantia cordis.

—¿Cóm s' explica, donchs, que agradantli molt las donas, al passar revista als Manaments de la Lley de Déu; s' haja olvidat del sisé?

Satisfet de una pregunta tant contundent que dei-

xava al pecador sense paraula, 'l confés després de donar un parell de copets á la capsa de rapé, l' obri y agafá un polvet ab lo dit gros y l' indice de la mà dreta.

—¡Vaja, expliquis!—digué aspirant lo polvo ab ayre triunfal.

En Lloréns barbotejá:

—Ja veurá, pare: jo sempre havia cregut que 'l lograr de las donas lo que un desitja no era peccat, sino més aviat una virtut.

—¡Aquesta si qu' es bona!... Veyám, veyám, expliquis. Vosté, per exemple, seduheix á una pobra noya ignocent y pura. Vosté la posa al corrent de certas cosas que avants ella ignorava, y á conseqüència del seu llenguatge ó dels seus actes pert lo tresor de la seva pureza... ¿es aixó una virtut?

—Sí, pare. Es un' obra de misericordia. Ensenyar al que no sab.

—¡Bravo!... Donchs supo-ém que ja no 's tracta de una noya ignocent que no sab res, sino de una casada que ho sab tot; de una casada que ha jurat fidelitat al seu marit davant dels altars, ¿creu vosté que aixó també es un' obra de misericordia?

—Sí, pare. Ajudar al próxim.

—¡Magnífich! ¿Y si la dona no té próxim? ¿Si 's tracta de una pobra viuda? ¿Será també un' obra de misericordia anar á profanar l' intens dolor que ha de sentir per la mort del seu espós?

—Sí, pare. Consolar al afligit.

Al arribar á n' aquest punt, després de fer un gran estornut, recullint en un mocador d' herbas totas las conseqüencias de aquella ensumada de rapé, exclamá:

—Si vol que l' absolgui, será necessari que s' arrepeniteixi de sustentar las peregrinas teorías que manifiesta. Tot tracte ab dona es pecaminós. Tingau entés. Y si may lo diable 'l tenta, aprofitantse de la fragilitat de la carn, menos mal si 's dedica á las solteras y fins á las casadas, per aixó pecará sempre; pero may pecará tant com si 's dediqués á las viudas. De las viudas guardisse'n sobre tot, y no olvidi que 'l consolar á las viudas es una prerrogativa especial, patrimoni de la Iglesia.

J. R. y R.

REUNIÓ DE LA MAJORÍA

(Discurs pronunciat (?) pèl senyor Sagasta)

Senyors: vos he congregat no tan sols per saludarvos, sino també per parlarvos ab tota sinceritat.

Ja ho sabéu. Demá á la tarde s' obran las Corts y convé que avants us enteri bé de la gramática parda.

¿Que son las Corts? Prescindint de la seva enciclopedia, las Corts son una comedia ab la qual an-em vivint.

Son una joguina noble inventada únicament ab lo sabi pensament de distreure 'l pobre poble.

De modo que, parlant franch, puch dirvos perque ho se bé, que las Corts vénen á se com un pegat en un banch.

No obstant, com en la part práctica las formas may hi fan nosa, hi ha que manear la cosa ab una mica de táctica.

Entre 'ls que ara sou aquí hi veig gent ja foguejada, que mes d' una temporada han fet la comedia ab mi.

Aquets us diran de sobras qu' en las taulas, avuy dia, l' ajust y la picardia es lo que salva las obras.

No basta qu' uns quants actors declamin be 'l seu paper y rivalisin en fer heroicitats y primors.

Las nostras inmensas farsas més que 'l foch d' una eminencia, volen gran inteligencia per part dels senyors comparsas.

¿Que vol di aixó? Qu' es precis que 'm seguiu ab sumissió per realisar la missió...

¡etxém!... de salvá 'l país. Jo us hi portat á las Corts, jo us hi dat lo nombrament; per lo tant ni un sol moment á ma veu podéu ser sorts.

Tot deixeuho al meu criteri y lo que tinguéu que fé jo ja us ho senyalare desde 'l banch del ministeri.

Vosaltres no heu de teni pensament, plan ni opinió: jo us diré quan cal dir nó y quan convé més dir sí.

Als contraris tabalots deixéu los discursseja;

PRESSUPOSTOS INVIOlables

Com que cap dels tres es manco—y fins podrián tornars'hi, — las Corts no 'ls hi dirán res:—¡ja 's guardarán de tocarhi!

damunt de sa veu caurà tot lo pes dels vostres vots. Marxant d' aquesta manera plens de patriòtica fe, jo us juro pel meu tupé que farém molta carrera.

Y... prou. He parlat en plata contant ab vostra adhesió: ara aném al menjadó y us servirán xocolata. Es un obsequi frugal que us faig, com ja compendreu, sols perquè saborejéu la teca ministerial.

(Aplausos. La concurrencia fa la mar d' extremitats, y durant un quant minuts tot son crits y efervescencia.

—¡Viva'l nostre president!
—¡Viva'l director d' escena!
—¡Gloria al cómic de més vena y al actor més eminent!

Y en Sagasta, ab alegría, murmura desde un recó:
—¡Qué bé anirá la funció ab semblant comparsarial)

C. GUMA.

DESDE TARRAGONA

La carta que baix la firma *Un Possibilista* insertá *La Publicidad* lo dia 21 de mars, es falsa en sos principals extrems. Impossible ha sigut, fins ara, coneixer qui era l' autor verdader de aquella carta, á pesar de las enérgicas y duras protestas que 'l Cassino possibilista de Tarragona en pés, proferi contra'l desconegut autor de la mateixa. Fins mentida sembla que un periódich tingut per serio com *La Publicidad*, dongui acullida al desahogo de un calumniador anónim.

Es absolutament fals que 'l Comité provincial de Tarragona hagués proclamat al seu dia á un candidat á despit dels consells donats per en Castelar. Se li demana consell, en representació de varios é importants elements del partit, y en Castelar respongué «que deixava sempre á la iniciativa dels comités la designació de candidat.» Aixó no impedi que una vegada 'ls comités hagueren fet us de aqueixa democrática iniciativa, D. Emilio imposés un' altre candidat en una forma que feria la dignitat política y personal dels individus que formavan lo Comité. De manera que si aquest presentá la dimissió no sigué perquè, com diu lo corresponsal, «no admite lecciones de nadie, ni tiene el don de errar», sino per considerar aquella conducta misteriosa y aquell ordeno y mando incompatibles de tot punt ab lo que més estiman los homes honrats, los homes que com á verdaders republicans, deuen conservar una gran dosis de sentit moral y de dignitat política.

Sápiga *La Publicidad* que 'l Comité vá proclamar un candidat que per las sevas condicions morals é intelectuals, per la seva probada adhesió á las ideas possibilistas y per no tenir màcula de cap classe, s' havia de imposar á tota la circumscripció y va ferbo, després d' explorar la voluntat deis Srs. Castelar, Vilella, Salavera, Güell y Palau y Generés, jefe y principals prohoms provincials del nostre partit.

L' acort pres en la reunió general del dia 11 de mars de no seguir á n' en Castelar en la seva última y perillosa evolució, que podra ser tot lo patriòtica que s'

vulga; pero que resulta escandalosamente inmoral, es altament justificat. Cap conciencia que s' precia de republicana pot admetre una política ininteligible y que de mom-nt sols conduheix á aceptar aqueixa asquerositat que ha donat en nomenar *encasillat oficial de la monarquia*, monstruós contuberni que sol pot servir per saciar algunas concupiscencias—pocas afortunadamente—que puga haverhi en lo partit.—Veus' aqui explicat perquè 'l partit possibilista de Tarragona vá pendre l' acort de pactar única y exclusivament ab los partits de la Unió republicana, sense que aixó vulga dir que ingressa en cap de dits partits, puig convensut de la bondat y necessitat de las doctrinas que informan la democracia gubernamental, dintre de casa seva está y estará ab l' abnegació y des interés de sempre. Es, per consegüent, fals en absolut, que l' acort de no admetre las dimissions del Comité fes que ingressessin alguns possibilistas en lo partit centralista, com assegura la carta de *La Publicidad*, com es fals també que s' hajan retret de assistir al Cassino algunas individualitats de las que hi assistian assiduament, suposant que no están conformes ab las maneras que usan alguns socios. De cap persona que s' trobi en lo cas afirmat per *Un Possibilista* ne podrá citar lo nom. Y en quant á la nota injuriosa que tracta de llansar sobre la historia brillant del cassino possibilista, es de lo més baix que s' puga imaginar ningú.

Precisament se tracta d' una societat, que per la seva cultura, per los elements sans de que s' compon, per la armonia y concordia que existeix entre 'ls socios, que més semblan units per afectiosos de familia que no per la comunitat de las ideas, es la enveja de otras societats y pot servir de modelo á la més culta y seria de totas ellas.

Aixis es y será lo cassino possibilista de Tarragona, malgrat los propósitos d' aquells pochos individuos, que sense autoritat de cap mena, vulguin empenyarse en lo impossible. Vájanse donchs, *con la música á otra parte*, perquè lo cassino no es camp abonat, ahont hi puguin germinar ciertas lievros. No s' mou ningú allí, impulsat per petites passions; per aixó no prosperarán may, los elements que no podent encaixar en los mollos del partit tractessin d' importarlas. No hi cab en aquella atmósfera, impregnada de sentiments nobles y generosos, que no poden resistirla 'ls que tenen lo cor atrofiat.

Acabem ja aquesta desordenada carta, que 'm resulta més llarga de lo que 'm proposava, dihent que tot hom ha condemnat severament á qui, no content ab las falsitats qu' estampa, dona interpretacions maliciosas á fets d' ordre privat y admesos entre gent ben educada, y á casualitats que no tenen importancia real, sols per lo plaer de mortificar al digne president del nostre comité, quina conseqüencia política y grans serveys prestats al partit en sa llarga y honrada historia republicana, hauria d' imposar als calumniadors, per lo menos una mica d' aquell respecte y consideració que 'l partit possibilista tarragoní li rendeix, fent plena justicia als tituls y mérits legitimament adquirits.

Quan poguém coneixer al nou correligionari que tracta d' excomunicar anonimament, desde las columnas de *La Publicidad*, á possibilistas de tota la vida,— donchs no dupto que donará la cara en las successivas cartas que dirigeixi á dit periódich,—llavoras enraonarem; mentres tant, ja sab que pot manar á son respectuos amich y afectíssim S. S.

q. s. m. b.

UN POSSIBILISTA-REPUBLICA.

Tarragona 27 mars de 1893.

L' cridar en Salmerón á las clases conservadoras, moventlas á cooperar al adveniment de la República, diuhen alguns, que 'l jefe centralista usurpa la táctica política de 'n Castelar.

Res més lluny de la veritat. Entre la política de 'n Salmerón y la de 'n Castelar, no hi ha més que una petita diferencia. Mentres en Salmerón treballa per atreure monárquichs á la República, en Castelar treballa per portar republicans á la monarquia.

Consells de 'n Sagasta als diputats de la majoria: «Féu una vida higiénica... respiréu l' oxigeno de la opinió...»

Y podia haver afegit: —Féu lo que 'us dich y no miréu lo que faig jo. Mentres vosaltres respiréu l' oxigeno de l' opinió, jo m' encarrego de respirar los perfúms de la cuyna del pressupost.

A porta tancada, com en los judicis orals en los quals se tracta de cosas lletjas, vá reunir en Cánovas á la minoria conservadora del Congrés, assistint'hi 'ls diputats de la seva corda, en número de 48. ¡Quaranta vuit!... ¡Tants com redolins té un' auca! De aquesta feta D. Antón passarà á la historia, ab lo nom de l' *Home de l' auca*.

En Sagasta ha recomanat als diputats de la fusió, qu' en los seus discursos sigan breus. Y s' ha quedat tan satisfet, calculant sens dupte, que ara s' convencerá l' país, de que en materia de paraulas, ja que no en materia de quartos, es partidari resolt de las economías.

Los pajesos de Vich téyan pregarias demanant pluja, y 'ls ha caygut entre cap y orelles un pedregada de padre y muy señor mío. Lo qual ha produhit la pérdua de la cullita y una baixa en la temperatura. Veurém al menos si aquesta baixa contribuirá á refrescar los seus entusiasmes religiosos. Perque ells han implorat al cel, y al cel els han respost á cops de pedra. ¡Per llanuts!

Diu lo corresponsal madrileny de *La Renaixensa*: «Son molts los sagastins que s' sublevan, al pensar solzament que un possibilista pot pescar la cartera ó l' alt empleo en qu' ells tenen fixa la vista.» ¡Pobres encasillats!

No més els faltava aixó perquè de tot reneguessin... ¡qué volentse fer monárquichs los monárquichs no 'ls volguessin!

D. Jaume, 'l mitrat de Barcelona, va rentar los peus á dotze pobres y després va obsequiarlos ab un àpat suculent, confiat com de costum al Restaurant de Fransa.

Aquesta pràctica piadosa, més aviat sembla una broma que un obsequi.

¡Quina racansa no ha de quedarlos á aquells infelissos després de un convit tan esplèndit, comparant lo que han menjat y lo que menjant ordinariament lo dia que poden!

Una racansa y moltes vegades un enfit.

Algúns periòdichs cridan contra 'l Pare Etern del Panadés, un curandero que 's dedica á combatre totas las malalties, sense valerse de altre medicament que de la saliva.

Per la méva part no puch associarme á las censuras de aquells periòdichs, perque crech que 'l sistema que segueix lo Pare Etern, podria aplicarse á Espanya perfectament.

Molts dels mals que afligeixen á la nació crech que 's curarian, si tothom tirés escupinadas als que se las mereixen.

Resulta que las dugas actas presentadas per en Cánovas al Congrés, son brutas totas dugas.

Ara comprench que la reunió de la minoria conservadora, se celebrá á porta tancada.

Qualsevol pot explicarse molt bé la causa de aixó: tenint las portas tancadas no se sent tant la pudó.

Llegeixo en un telégrama:

«Sembla que tots los disgustos entre la familia de Paris resideixen en l' empenyo que tenia donya Isabel de nombrar jefe de casa seva á un jove húngaro.»

No sé pas qué voldria dir un carcunda castellá que deya:

—Vaya: en todas partes cuecen húngaros.

Lo cabildo de Sant Pere de Roma ha encarregat los dibuixos de un trono d' or, que ha de ser costejat per tots los capítols de las catedrals del mon y regalat á Lleó XIII.

Lo trono aquest costará la friolera de 500,000 pesetas, vulgo missas.

Desde un trono d' or com aquest ¡quin gust deu donar predicar la resignació cristiana y las solucions

tan consoladoras per l' esperit, com poch sustanciosos pèl ventrell, del socialisme catòlich!

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Ca-rre-tè.
- 2.ª ANAGRAMA.—Trobi—Ribot.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—Santa Coloma de Gramanet.
- 4.ª ROMBO.—

L L O R O
O L O R
R O I G
O R G A

- 5.ª GEROGLIFICH.—Per parisienses, Paris. Han endevinat totas las solucions los ciutadans Pere Pau, Antón dels borregos y P. P. P.; n' han endevinadas 4 Pep Pastanaga, Un Xalabrot y J. M. T.; 3 Ll. Real; 2 Moreno y Peret Mas Canyès; y 1 no més D. Rovira Mas y J. Tous.

XARADA.

Prima-dos es una mida,
hu tersa qui no diu res,
y la total reunida
veurás jugant pels carrés.
Tres-segona es producció
á Espanya molt abundant,
y no 't dich res més, lectó,
crech que ja t' he dit bastant.

F. DE LA ROSA.

ENDEVINALLA

Tenint pa no puch menjar;
jo he instruhit á bastants,
y si vols que t' parli clar
ara tu 'm tens entre mans.

CINTET BARRERA Y CARGOL.

TRENCA-CLOSCAS

MAGINA MURELI
MATARO

Formar ab aquestas lletres lo titul de una tragedia y l' nom de son autor.

TERS DE SILABAS

.....
.....
.....

Primera ratlla vertical y horizontal: nom de dona.—Segona: corrent d' aygua.—Tercera: regió espanyola.

GEROGLIFICH

..+
K R I
+
N I
O O O

REY NANO.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans F. Corbella, J. Casas, E. Llavyol, Rey Naro, Dani Ferrer, F. C. y Serra, A. T. y E., Pau Guerra, Gaspar Gali y Rafaleta, Xato del nas ample, Joan Mari, J. Cabré, E. Urdina Font, B. B., Francesch Nogué, Rafel Marsá Vinadé, J. Pataleta, J. Escolá del Vendrell, Jumerá, y D. Rovira Mas.—Lo qu' envian aquesta semana no fa per casa.

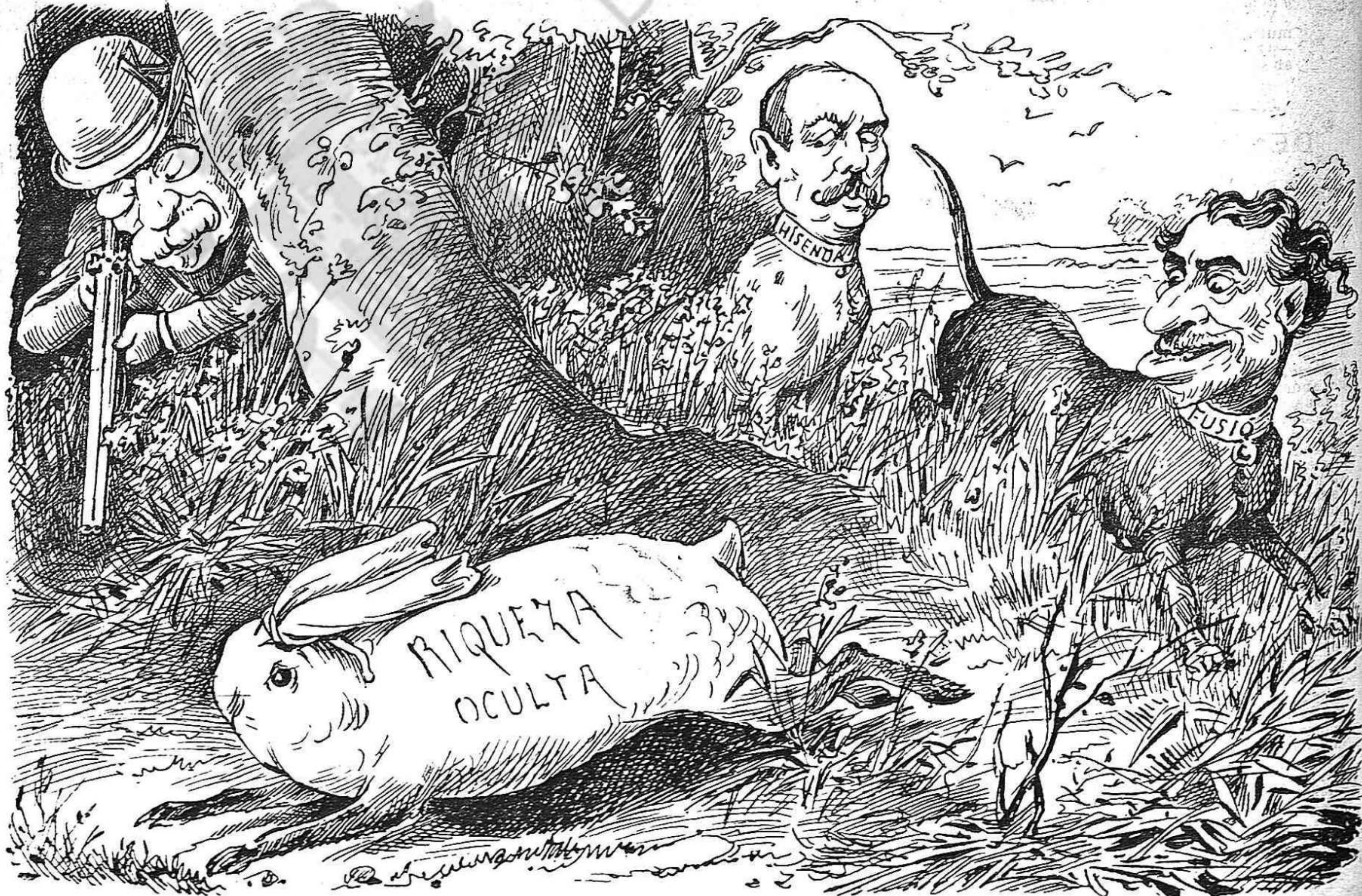
Ciutadans M. Sanalp Puntí, P. Giró y B. de V., Cantor de Catalunya, Pasqual Buyó Vilafranca, Pepet dels Ous, Joseph Escachs y V., J. i pet Figueras, Ll. del A. Metler, E. Revoltós, Cintet Barrera y Cargol, J. Chail de Reus, F. Serra y C., Pep Romansos, Bernabe Llorens, Eduardo Thomás, Jaume Dormileg y S. S. Amigó.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Quico Salora: La poesia es fluixa.—J. Guasch y E.: Lo compomis no 'l podém contreure: la bondat dels traballs ho ha de fer tot.—Joan de la Son: Fassis cárrech de lo molt que rebém y de la feyna que tenim. De totas maneras procurarem complaurel.—J. Planas: La poesia interessaria poch als lectors.—Lluís Salvador: Vá bastant bé.—Un lector: Rupiá: No 'ns fá 'l pes.—J. D. Domenech: La xarada llarga está mal versificada: á l' altra hi falta la solució.—Manuel Espunya: Va bastant bé.—M. R. de las Planas: Lo mate x li dhém.—S. Tull: Tot trenca-closcas ha de venir acompanyat de las solucions.—J. Panyela: Los versos son regulars.—J. Charret: Vosté pot ferho millor. En la que 'ns envia hi ha condicions; pero encare no la considerém insertable.—Pepet del Vendrell: L' única que té algunas condicions es la titulada Lo meu testament.—Martí Giol: En las poesias hi falta precisió de conceptes y de paraula. Respecte al article que 'ns demana, 'l buscaré y cas de trobarlo, 'l posaré á la seva disposició.

LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

BARCELONA.—A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.

LA HISTORIA DE SEMPRE.—(Per M. Moliné.)

Los liberales alsan la llebra y 'ls conservadors la cobran.